

Ärade ägarrepresentanter, mina damer och herrar

Arbetet under året har varit intensivt och fokuserat på den nya strategiska inriktning som Vattenfall inlett, som skall leverera på de nya ägardirektiv som ägaren aviserade inför förra årets stämma och som beslutades vid den extra bolagsstämman den 23 augusti 2010. Vattenfalls nya uppdrag är att affärsmässigt bedriva energiverksamhet så att bolaget är ett av de bolag som leder utvecklingen mot en miljömässigt hållbar energiproduktion.

Vattenfall är aktivt på konkurrensutsatta marknader. Vår uppgift är att förvalta och utveckla bolagets betydande tillgångar på ett sådant sätt att ägaren, det svenska folket, får en god avkastning. I nuläget är avkastningskravet satt till 15 procent på eget kapital. Energibranschen är kapitalintensiv, och ledtiderna är långa. Riskerna med all reglering är betydande. Behovet av förutsägbara regelverk är därför stort. Vårt ansvar är att efter bästa förmåga utveckla bolaget i existerande och förväntad marknadsmiljö, samtidigt som vi styr verksamheten i miljömässig riktning.

Som riktlinje för omställningen av energisystemet används ofta EU:s gemensamma klimatmål – 20-20-20, som innebär att unionen gemensamt skall sänka koldioxidutsläppen med 20 procent mellan 1990 och 2020, samt att andelen förnybar energi som andel av total energianvändning skall uppgå till 20 procent år per 2020. Som styrmedel har man på europeisk nivå infört ett system för handel med utsläppsrätter av koldioxid. För att stimulera förnybar elproduktion finns

olika typer av stödsystem i olika länder. Detta är det klimatpolitiska ramverk som styr energimarknaden.

En hjälp för att kunna leverera på både avkastningskrav och klimatmål är existensen av gemensamma styrmedel. Dessa börjar nu komma på plats.

Vattenfalls investeringar går nu allt tydligare i en koldioxidfri riktning. I Vattenfalls investeringsplan för 2011-2015, som på totalen har minskat med 18 procent, ökar investeringarna i koldioxidfri el- och värmeproduktion med 20 procent, från 50 till 60 miljarder kronor. Mot slutet av perioden utgör satsningar på koldioxidfri el- och värmeproduktion mer än 2/3-delar av el- och värmerelaterade investeringar.

Nackdelen med att vara ett kapitalintensivt företag med långa ledtider är att förändring tar lång tid att genomföra. Fördelen är att förändringar har stor kraft när de väl börjar slå igenom.

Vattenfall är också ett bolag som väcker många känslor. Ibland beror detta på saker som ligger utanför vår kontroll, och ibland beror det på saker vi själva har skapat. Vad gäller de saker som ligger utanför vår direkta kontroll – som spelreglerna på elmarknaden – skall vi se till att fortsätta att vara delaktiga i debatten. Vad gäller de saker där vi själva har ett direkt ansvar kan vi se till att dra rätt lärdomar och rätta till begångna fel. En effektiv, marknadsmässig och transparent bolagsstyrning är oerhört central för att på ett bra sätt förvalta de stora värden som Vattenfall representerar.

Den gångna tiden har varit fylld av åtgärder vi har vidtagit som en konsekvens av de händelser som har inträffat under våren.

Styrelsen har sammanträtt 14 gånger under 2010, revisionsutskottet 5 gånger och ersättningsutskottet 7 gånger. Jag vill därför tacka styrelsen för arbetet under det gångna året, såväl som förre ordföranden Lars Westerberg för hans insatser för Vattenfall.

När förre ordföranden Lars Westerberg lämnade utsågs en ordförandes ersättare, tillika vice ordförande, som skulle leda styrelsens arbete fram till nästa ordinarie bolagsstämma. Valet föll på mig, och sedan den 18 mars har jag fungerat som ordförande i Vattenfall.

Händelserna under våren 2011 kring tidigare koncernchefens avgångsvederlag och uppmärksamheten i media kring vissa tyska befattningshavares avtal har föranlett styrelsen att verka för en väsentligt uppstramad bolagsstyrning, med nya arbetsordningar för styrelsen och för utskotten.

Det har när det gäller ersättningsfrågor införts rutiner för att minimera risken för informationsbrister och normöverträdelser. De krav på dokumentation, genomlysning och professionalism i hanteringen som Vattenfalls ägare och kunder naturligen bör kunna ställa är därmed uppfyllda. Utskottens roll har renodlats till beredning och VD är föredragande för styrelsen när det gäller ärenden som beretts i ersättningsutskottet samt av honom underställda ledande

befattningshavare. Ekonomidirektören är normalt föredragande när det gäller ärenden som beretts i revisionsutskottet.

Nyordningen innebär sammantaget större ansvar för styrelsens ordförande, VD och ekonomidirektören med dem emellan klart definierade ansvarsområden.

Dessutom har styrelsen nu beslutat att inrätta ett särskilt säkerhets- och riskutskott vars uppgifter är att för styrelsen bereda och bevaka frågor om driftsäkerhet och finansiella risker.

Årsstämman år 2010 beslutade att Regeringens riktlinjer antagna den 20 april 2009 för anställningsvillkor för ledande befattningshavare i företag med statligt ägande, skall gälla för Vattenfall AB. Företag som omfattas av riktlinjerna skall tillämpa dem också i sina dotterbolag enligt modellen följa eller förklara som även finns i den formella bolagskoden.

Riktlinjernas definition av vilka anställda som utgör ledande befattningshavare skulle, mot bakgrund av det stora antal dotterbolag som finns inom Vattenfallkoncernen, leda till att ett mycket stort antal avtal med nationella variationer skulle omfattas av riktlinjerna. Årsstämman 2010 har på styrelsens förslag, i likhet med tidigare år, avvikit från riktlinjernas definition av ledande befattningshavare såvitt avser dotterbolagen.

För att på ett systematiskt sätt kunna avgöra vilka befattningshavare som kan anses ledande inom Vattenfallkoncernen har den vedertagna internationella rankningsmodellen IPE (International Position Evaluation) använts. Vattenfall har

härigenom kommit fram till att förutom koncernledningen skall chefer med befattningar från IPE 68 och uppåt anses vara ledande befattningshavare. Samtliga ledande befattningshavare har, enligt den definition som följer av Regeringens riktlinjer, omfattats av analysen såvitt gäller de befattningshavare som faller in under IPE 68 och därutöver. För 2010 har genom denna metod [16] ledande befattningshavare identifierats. Av dessa utgör 10 personer medlemmar i koncernledningen och övriga är befattningshavare anställda i dotterbolag. En individuell noggrann genomgång av dessa avtal har gjorts. Ingen avvikelse från riktlinjerna förekommer beträffande Vattenfalls koncernledning. Vissa avvikelser har kunnat konstateras gällande ledande befattningshavare i utländska dotterbolag. Dessa avvikelser har sin grund i nationell lagstiftning och praxis. Mer detaljerad information återfinns i Bolagsstyrningsrapporten på sidan 64 och framåt samt i koncernens Not 50 på sidan 118 och framåt i årsredovisningen där avvikelserna har rapporterats. Den intresserade kan här ta del av detaljerad information.

Utöver detta har Vattenfall AB:s styrelse under den senaste månaden initierat en ytterligare analys av en bredare krets av högre befattningshavare inom koncernen i syfte att utröna om dessa högre befattningshavares anställningsvillkor är rimliga, väl avvägda och konkurrenskraftiga i enlighet med riktlinjernas krav.

Under den senaste månaden har även en djupgående analys vidtagits beträffande riktlinjernas förenlighet med tysk lag och tysk praxis såvitt avser

anställningsvillkor för ledande befattningshavare. En anpassning har påbörjats, vilken syftar till att så långt som möjligt göra dessa avtal förenliga med riktlinjerna utan att villkoren skall förlora konkurrenskraft. Där är vi idag.

Avslutningsvis, som ägaren har meddelat har jag föreslagits till ordförande i Vattenfall fram till den extra stämma som avses hållas senast i juni 2011. Jag tackar för det förtroende som har visats mig, och jag avser att fortsätta att göra mitt yttersta för att bevara detta förtroende under den tid som återstår av mitt förordnande.

Tack.